

**Odbor právní
a Krajský živnostenský úřad**
oddělení státního občanství a přestupků

DATUM
06.02.2017

OPRÁVNĚNÁ ÚŘEDNÍ OSOBA
Mgr. Polehlová

ČÍSLO JEDNACÍ
KUZL 7494/2017

SPISOVÁ ZNAČKA

K Vaší sp. zn. 14656

Poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb.

Vážený pane,

písemnou žádostí doručenou dne 27.01.2017 jste se obrátil na Krajský úřad Zlínského kraje (dále jen „krajský úřad“) se žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Konkrétně jste žádal o informace:

- „zda Váš úřad vydal metodiku nebo jiný dokument, ve kterém podřízeným správním orgánům doporučují žádosti o informace podle InfZ a) části spisu a b) kompletní správní spis vyhovovat
- pokud ano, žádám o poskytnutí tohoto dokumentu.“

K Vaším dotazům sdělujeme, že Krajský úřad Zlínského kraje pro potřeby vlastní a potřeby správních orgánů I. stupně zpracoval v roce 2016 metodické stanovisko 02/2016 řešící problematiku vztahu § 38 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 106/1999 Sb. Toto stanovisko Vám v příloze zasíláme.

S pozdravem

Mgr. Andrea Polehlová
vedoucí oddělení státního občanství a přestupků

Příloha
Dle textu

Pracovní skupina právníků

Datum
2016

Zpracoval

Metodické stanovisko č. 02/2016 – vztah § 38 SŘ a z. č. 106/1999 Sb., InfZ
§ 38 SŘ, § 2 odst. 3 a § 8a InfZ, § 168 odst. 2 StZ

Ustanovení § 38 SŘ upravuje poskytování informací nahlížením do spisu. Jedná se o speciální a úplnou úpravu poskytování informací povinnými subjekty v oblasti veřejné správy vůči poskytování informací na základě zákona č. 106/1999 Sb., o poskytování informací a tato právní úprava má přednost před InfZ.

Podle § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o poskytování informací (dále jen „InfZ“) se tento zákon nevztahuje na poskytování informací, mimo jiné, pokud zvláštní zákon upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací.

Ustanovení § 38 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „SŘ“) obsahuje komplexní úpravu podmínek a provedení práva na informace. Z této úpravy vyplývá, že účastník řízení, jeho zástupce a podpůrce může nahlížet do spisu bez dalších požadavků a bez anonymizace osobních či citlivých údajů. Nahlízející osoba nespécifikuje obsah, neprokazuje oprávněnost své žádosti o nahlížení do spisu. Výjimkou je odstavec 6 tohoto ustanovení, který stanoví, že z nahlížení do spisu jsou vyloučeny utajované informace (zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti), nebo skutečnosti, na které se vztahuje zákonem uložená, nebo uznaná povinnost mlčenlivosti (zpovědní tajemství). Utajovanou informací je informace v jakékoli podobě zaznamenaná na jakémkoli nosiči a označená v souladu se zákonem č. 412/2005 Sb., jejíž vyřazení nebo zneužití může způsobit újmu zájmu České republiky nebo může být pro tento zájem nevýhodné, a která je uvedena v seznamu utajovaných informací vydaném podle § 139 uvedeného zákona. Zmíněným dotčeným zájmem České republiky je zachování její ústavnosti, svrchovanosti a územní celistvosti, zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti, mezinárodních závazků a obrany, ochrana ekonomiky a ochrana života nebo zdraví fyzických osob. Pokud se týká skutečnosti, na kterou se vztahuje zákonem stanovená povinnost mlčenlivosti, pak platí, že není-li rozsah povinnosti mlčenlivosti vymezen zákonem, ale vyplývá jen z právního úkonu učiněného na základě zákona, nepovažuje se taková povinnost za státem uloženou ani uznanou povinnost mlčenlivosti. Mezi povinnostmi mlčenlivosti vymezené zákonem patří například listovní tajemství, bankovní tajemství, § 20 a § 25/3 kontrolního řádu, § 134 odst. 3 SŘ aj.

Jiná osoba než účastník řízení, jeho zástupce a podpůrce může do spisu nahlížet pouze, prokáže-li právní zájem nebo jiný vážný důvod. Nestačí tedy tvrdit, ale právní zájem či vážný důvod musí prokázat. Povinnost tvrzení i břemeno důkazní leží na této žádající „jiné“ osobě. Právním zájmem je zejména soudní řízení např. o náhradě škody, přičemž správní orgán nezkoumá, zda soudní řízení bude vést k úspěšnému rozhodnutí pro žadatele. Vážným zájmem pak jsou např. pedagogické, studijní nebo vědecké účely. „Jinou“ osobou je také podezřelý před tím, než je mu sděleno obvinění.

Zákon o poskytování informací vychází ze základního práva stanoveného v čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, že svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny. Dále stanoví podmínky a provedení poskytování informací, které jsou dle čl. 17 odst. 5 listiny základních práv a svobod povinny přiměřeně poskytovat státní orgány a orgány územní samosprávy. Právo získat informace podle tohoto zákona je

omezeno v jeho § 7 (utajovaná informace), § 8a (osobní a citlivé údaje), § 9 (obchodní tajemství), § 10 (majetkové poměry) a § 11 (další omezení).

I když judikatura stojí na stanovisku, že SR jako celek není zvláštní úpravou k InfZ, konkrétní ustanovení § 38 SR, upravující komplexně poskytování informací nahlížením do spisu, zvláštní úpravou k InfZ je a má tak aplikační přednost před InfZ. Nahlížení do spisu vychází ze základních zásad správního řízení a je časově neomezené. Při nahlížení do spisu je realizováno procesní právo účastníka řízení. Poskytnutí informace podle InfZ je však realizací hmotného práva, které vyplývá z práv zakotvených v Listině základních práv a svobod. Procesní úprava nahlížení však nevylučuje možnost aplikovat hmotné právo na informace prostřednictvím InfZ, který umožňuje získat informaci i jiným způsobem, než fyzickým nahlédnutím, např. zasláním kopie protokolu.

Podání je v souladu s § 37 odst. 1 SR posuzováno podle svého obsahu. Uvede-li žadatel ve své žádosti výslovně, že požaduje informace ze spisu dle zákona č. 106/1999 Sb., bude správní orgán nejprve zkoumat, zda je žadatel v postavení účastníka či nikoli a také v jakém rozsahu poskytnutí informací žádá.

Vztahuje-li se žádost na kompletní spis, či jeho podstatnou část, jedná se o nahlížení do spisu a správní orgán bude postupovat podle § 38 SR. V případě účastníka řízení se bude vždy postupovat podle správního řádu. V případě odlišné osoby od účastníka řízení musí správní orgán tuto osobu vyzvat k upřesnění žádosti, není-li to v ní specifikováno, aby bylo zřejmé, zda žádá o nahlédnutí do spisu, či požaduje konkrétní jednotlivou informaci, která se ve spise nachází. Bude-li tento žadatel požadovat pouze některé podklady (např. kopii listiny, sdělení určitého údaje), bude správní orgán postupovat podle InfZ, tedy posoudí, v jakém rozsahu informace poskytne a tyto poskytne žadateli do 15 dnů s omezeními stanovenými InfZ (zejména anonymizované). Bude-li přesto žádat o nahlédnutí do spisu, bude správní orgán postupovat podle komplexní úpravy v § 38 SR a žadatel bude muset prokázat právní zájem nebo vážný důvod pro poskytnutí informací. Neprokáže-li jej, správní orgán žádost o nahlédnutí do spisu usnesením odepře dle § 38 odst. 5 SR. Osoba, která požádá o poskytnutí informací ze spisu a není ani účastníkem ani osobou prokazující právní zájem, může obdržet informace, pokud se na tento zákon odvolává ve své žádosti, pouze v souladu s InfZ, tedy jen v částečném rozsahu a za podmínek v něm stanovených (např. v anonymizované podobě). Jak připouští judikatura, žadatelem o informaci na základě InfZ může být i účastník řízení, neboť InfZ toto nevylučuje. Vzhledem k tomu, že účastník řízení má v souladu s § 38 SR právo seznámit se s plným obsahem spisu, není nutné při vyřizování žádosti účastníka dle InfZ poskytované informace omezovat dle InfZ, poskytne plné informace¹.

Nahlížení do písemností podle stavebního zákona je upraveno v části páté, hlavě druhé zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon (dále jen „StZ“). Většina dokumentů je zveřejňována způsobem umožňujícím dálkový přístup (evidence územně plánovací činnosti, zásady územního rozvoje, údaje o vydaném územním plánu, regulačním plánu, územně analytické podklady a jejich aktualizace). Poskytování informací nahlížením do spisu je upraveno v § 168 odst. 2 StZ, podle kterého se nahlížení do spisu řídí § 38 správního řádu a § 68 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. Pokud se týká poskytnutí kopie dokumentace staveb, bude muset žadatel předložit souhlas vlastníka stavby nebo osoby, která dokumentaci pořídila. Nahlížení lze usnesením odepřít při žádosti o nahlédnutí do dokumentace u staveb důležitých pro obranu státu, staveb civilní ochrany a bezpečnosti, popřípadě z důvodu ochrany osoby a jejich majetku. Ke vztahu tohoto ustanovení k InfZ však ještě není ustálená judikatura. Postupuje se proto obdobně v rámci stávající konstantní judikatury, která se vztahovala k § 133 StZ z roku 1976. Tato judikatura vychází ze stanoviska, že ustanovení § 133 nemá povahu zvláštního předpisu k InfZ a nevylučuje jeho aplikaci, tzn. nelze žádost odepřít jen pro neprokázání její důvodnosti. Žádost dle InfZ je specifickou žádostí a musí být dle toho vyřizována, přičemž povinný subjekt musí zajistit ochranu údajů dle § 133 StZ z roku 1976.

Judikatura:

- NSS 1Afs 87/2013-73 – právní zájem jiné osoby
- NSS 2As 23/2007 – komplexnost úpravy v § 38 SR
- NSS 2As 132/2011 – povinnost mlčenlivosti ve vztahu k z. č. 106/1999 Sb.,
- **NSS 3As 13/2007** – postup podle § 38 SR nevylučuje postup podle InfZ s omezeními v něm danými
- NSS 3Ads 33/2006-57 – povinnost mlčenlivosti ve vztahu k z. č. 106/1999 Sb.

- **NSS 5As 3/2006-70** – InfZ-uplatnění hmotného práva, SŘ – uplatnění procesního práva
- **NSS 5A 158/2001** - vztah § 23 z.č. 71/1967 Sb., o správním řízení a z.č. 106/1999 Sb.
- **NSS 7As 61/2013-40** – posoudit povahu požadovaných informací
- **NSS 8As 80/2010** – podezřelý je vůči § 38 SŘ „jinou“ osobou
- **NSS 9As 78/2013-26** – rozhodnutí o odmítnutí, nespadá-li informace pod režim InfZ
- **KS v Plzni 30A 38/2012-48** – zamítnuto poskytnutí projektových dokumentací

Metodika MVČR:

- **1/2016 – Vyřizování žádostí o informace ze správních spisů** – odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra České republiky - metodické doporučení k postupu povinných subjektů podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím č. 1/2009, podle právního stavu k 1.10.2009,
<http://w.mvcr.cz/odk2/clanek/odk-zakon-c-106-1999-sb-o-svobodnem-pristupu-k-informacim.aspx>

¹ Furek, Rothanzl, Jirovec: Zákon o svobodném přístupu k informacím, komentář, C.H.BECK 2016